

הדר פרק ששי עירובין

סד.

עין משפט גר מצוה

בוא א ב מיי פ"ב מה' עירובין הלכה יב טושי"ע א"ח סי' שפ סעיף י"ז י: בוא ג טושי"ע שס סעיף פז:

י"ד מיי פ"א מהלכות צילת מקדש הלכה ג סמג לאוין ס' שו"ע י"ד סימן רמב סעיף יג סה"ס:

יח ה מיי פ"ד מה' תפלה הלכה י סמג לאוין ס' טושי"ע א"ח סי' טז סעיף א ונכרי אלפט ברכות פרק ה דף טו: וזכ"ש שס סימן טו:

רבינו חננאל

אם כן ביטלת תורת עירוב מאותו מבוי, וא"ל היה דמערבי יאמרו עירוב מועיל במקום גוי, דמכרזין בשביל שלא רצה להשכיר, וכי אכרזתא לדרדקי, אלא אמר רבא נזיל חד מיניה ורקרב לההוא גוי ונישול מיניה, ונתיב מידי בביתיה.

דהוה ליה שכירו ולקטו, ואמר רב יהודה אמר מיהו דמידי דמידי, כי לא אמרו שכירו ולקטו להחמיר אלא הלקל, אמר רב נחמן כמה מעליא הא שמעתא, אמר רב יהודה אמר שמיאל השתהר רביעית אל יורה, אמר רב נחמן לאו מעליא הא שמעתא דאגא כמה לא שתינא רביעית דחמרא לא צילא דעתאי, א"ל רבה והא כל האומר שמועה זו נאה וזו אינה נאה מאבר הונה של תורה, א"ל הדרי בי, אמר רב הונא שתיי אל תפלה ואם התפלל תפלתו ואם התפלל תפלתו ואת התפלל תפלתו תועבה, רבה בן שמעי ורב מנשיא בר ירמיה אמר, לא נפטר אלא מתוך דבר הלכה, שמתוך כך זכרו, פתח חד ואמר המחזיק בכבשי גרי מה יעשה ויתקיימו בידו, יקח מהן ספר תורה, ואפ"י

מכא שהצטול יועיל לכולן כשנים הדריס צבית אחד שא"כ אין כאן ציטול כלל שזמו שמתחילה היתה רשות לכולן ה"ג תהא עתה לכולן והרי הם צבתחילה מרובין במקום נכריס * ועוד דזהדיא אמר (ה) דנריך לצטל לכל אחד מאותן שעירבו למתן דאית ליה לעיל צעין רעה מצטל ואריך נמי מודה שאם פירש זהדיא שאינו מצטל רק לאחד שלא ציטל לאחרים אע"פ שעירבו עם זה ציטל לו וא"ת כיון שעל ידי עירוב שהניחו כל החצירות יחד היה ממיר לכולן הא דפריך רבא א"כ ציטלת תורת עירוב מאותו מבוי ומשני דמערבי משקרא נמי דווקא ע"י עירוב היה ממיר כדי לעשות תקנה לכולן שהיחד היה מוציא כלי ציטל למבוי כדפרישית ו"ל דרבה סבר שצא להמיר כלים שצטמו צבית היחד בלא עירוב החצירות ולא היה יודע שפתוחות זו לזו ולפי מה שהיה סבור שלא היו פתוחות זו לזו מה שהיה מקשה ציטלת תורת עירוב מאותו מבוי צשימוף מיידי דקרי ליה עירוב:

אם כן ביטלת תורת עירוב מאותו מבוי. אומר ר"י שצא מעשה לפני רש"י בצופה אחת ששכחו ולא עירבו והוצרכו להוציא מצבת לצבת והמיר להם ע"י שציטלו רשותם לאחד * ואומר ר"י דלם יועיל ציטול מצבת לצבת א"כ יהו מותרין כולן לנטול מזו לזו אלא אמת שציטלו להם לאע"פ שהצטלו רשות חצירו אסור להוציא מצבתו לחצר התם הוא שיש להם חלק בחצר ונראה כחומר דרבי אבא בר שומאי ורב מנשיא בר ירמיה * מגיפתיה הוו קא מפטרי מהדדי אמעברא דנדה יופטי אמרו כל חד מינן ליבא מילתא דלא שמוע לחבריה * דאמר מרי בר רב הונא לא יפטר אדם מחבירו אלא מתוך דבר הלכה שמתוך כך זוכרו פתח חד ואמר היכי דמי שתוי והיכי דמי לדבר לפני המלך שיכור כל שאינו יכול לדבר לפני המלך פתח חד ואמר המחזיק בכבשי הגר מה יעשה ויתקיימו בידו יקח בהן ספר תורה אמר רב ששתא אפילו בעל

דמערבי. ציניהן אף על גב דלא מהני: **דמכרזין.** הו יודעין שאין עירובו מועיל כלום ואין אנו מוציאין מחצרותינו למבוי ומה שאנו מטלטלין בתוכו כשציל שרשי"ה: **אכרזתא לדרדקי.** וכי הכרזה זו מועיל לדורות הצאין איראו כהכרזה: **ליקריב לגביה.** ישמל עס הנכרי עד שהא ארבוה וישאל לו הנכרי מקום בחצירו לאתנוחי ציה מידי דכיון שהשתא דיייר ישראל בחצר הנכרי הוה ליה האי ישראל כשכירו ולקטו של נכרי: **ואמר רב יהודה אפילו שכירו ולקטו.** של נכרי אס ישראל הוא נותן עירובו עם בני מבוי ודיו. שער לעבודת כל השנה ולקטו לימות הקאזיר והאסיף: **היו עם צבית הנכרי: חמשה שכירים ולקטין.** דרין צחדריס וצבעלות שאילו היתה רשות שלהן היו נריכין לתת כולן בעירוב כדתנן צבתחיתין * **ומודין בזמן שמקאתן שרויין צחדריס כו' והשתא דרשומא' דכרי (ג) מהו לתת כולן בעירוב אס שכח האחד ולא נתן אוסר על בני מבוי מי אמריין כי היכי דשויניהו ליה לכסיר וללקיט בעובליס להקל ולהמיר עירובו צמבוי זה הו נמי צעליס להחמיר לו דלמא לקולא שויניהו רבנן כצעליס אכל לחומרלא לא דכל בעירובין להקל והני דירה ודאי לאו דידהו היא: **מאי טעמא אמר מר הפי.** זו נאה וזו אינה נאה * **הונה.** כבודה של תורה וסופה להשתכח ממנו: **רועה ונות.** נותרין וזו נאה וארענה ואעסוק צה כדי שתמקיים צידי: **הדרי צי.** לא אוסיף עוד: **המחזיק בכבשי הגר.** מידי דתמיניה הוה ומוהי צה אינשי לפי שצאו לו בלא יגיעה לפיכך אין מתקיימין אס לא על ידי מנוח: **יקח ספ"ס.** צמקאתס וצשכר אלו יתקיימו האחרים צירו: בעל**

שיכור שתוי כל שיכול יכול לדבר לפני המלך פתח חד ואמר המחזיק בכבשי הגר מה יעשה ויתקיימו בידו יקח בהן ספר תורה אמר רב ששתא אפילו בעל

אורי" דלם יש חדרים צבית יכול לצטל כל הצית בלא חדרים שהא עכשיו אסור להוציא מן הצת ציטול תורת עירוב שהרי ישתכר בעירוב יותר מן הצטול * **ודווקא לרבי יוחנן דלמר לקמן יש ציטול רשות מחצר לחצר אכל לשמואל דלמר לקמן (דף טו):** אין ציטול רשות מחצר לחצר ר"ה מצבת לצבת דהא תשמיתה לחוד * **ומינה כר"י קי"ל ונראה דאין ראיה מכהן לחלוק על הוראת רש"י דשפיר דמי דחוזר צו מצטולו כשנטול כליו והכניסם לתוך צית חצירו וחוזר והחזירם לציתו שהיא רשות המיוחדת לו נראה כחוזר צו מצטולו * **וכיון שמשפיד צדצר לא ציטלת תורת עירוב ור"ת היה מדקדק מהא דאפליגו ר"י ושמואל לענין ציטול רשות מחצר לחצר ולענין ציטול רשות צחורצה משמע דמצבת לצבת אסור לכ"ע מדלל אצירו ציה ודפרישית שאם התרת תמיר לכולן וכיון דשרית לכולהו יצא לנטול בלא ציטול ועוד הביא ראיה מההוא ינוקא דלקמן (דף טו):** דאשתפך חממיה שהמיר לומר לנכרי למייתי ליה חמין מגו צימיה (דרבא) * **נ"ל דרבה אע"ג דלא עירבו מדלל מצלו תקנה צענין אחר ואמאי ציטלו כולהו כר"א אכל מ"מ קשיא דלא הו ליה למימר לא מעליא הא שמעתא כיון דאיכא רבנן דפליגי עליה דר"א התם ואסרי אע"פ שנתן צו מים: **שיכור א"י תפ"ץ ואם התפ"ץ תפלתו תועבה.** ולא יא כיון שאינו יכול לדבר לפני המלך ונריך לחזור ולהתפלל וכן ההיא דצרכות (דף טז): שהיה מתפלל ומנחא צואה ושיכור וע"כ לאו לכל מיילי דמיין דהא שמו אל תפלה עד שיפגי יינו ואפ"י ציין מווג אל תפלה ציומר מציעית ואפ"י ר"א דכריתות (דף יג): לא שרי ציומר מציעית ואפ"י לענין הוראה כדאמרין התם שפיטא דשמוי מצרך צימק המוון וכל הצרכות כולן כדאמ' צירושלמי דצרכות דמפיך ליה מואכלתא שצעת וצרכת ואפ"י מדמוסם ומינה משום מי רגליס שפיטא דא"כ לחזור ולצרך אפ"י א"ת דמשויין צרכות לתפלה צואה נתיא ומי רגליס לא חמירי כמו צואה דהא אמר צסוף פ' מי שמתו (בבבית דף כה) לא אסרה תורה אלא כנגד עמוד צלצד הא נפול לארעא שרי ורבנן הוה דגורו צהו וכי גורו צהו צודאן אכל צספקן לא גורו צהו רבנן: שכוון****

(א) כמובאת י מיר לת. ועי תוס' סנהדרין מב. ד"ה הטקסון. (ב) צנמלי פירש רש"י שאין זנות במקרא מלא אלא זו הוצד לכך דרשו דף. (ג) נ"ל ע"י דרבה בר שמואל. (ד) נ"ל מדיתפתי. (ה) ברטל לא. ע"ש ש"ל מיר צר ציה דרב הונא ציה דר' ירמיה בר אבא, (ו) נלקמן ע"י. (ז) כ"פ: דנטל רשותא. (ח) נ"ל דתניא.

תורה אור השלם

1. איש אהב חקבה ושמח אביו ורעה זוגותו יאבד הון: משלי טו ג

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה ציטלו. ועוד דזהדיא אמר לעיל בפ' שני דנריך לצטל: (ב) ש"י ד"ה חמשה וכי דתנן צבתחיתין: נ"ב דף ע"ג ע"ש: צמקאתס דר"ה ומודין: (ג) בא"ד דנכרי הוה מבו וכו' ואם שמו וכו' דכל בעירובין להקל. נ"ב לקמן דף פ' ע"א: (ד) ד"ה מ"ט וכו' נאה הוה אסר כך הוה רועה צימות וכו' ציה וכו' ואמ"ר מ"ה הוה סק"ד וכו' ממנו הוה דמי: ה"ה: (ה) תוס' ד"ה א"כ וכו' דהא שמישתיה לחוד ומינה:

גליון הש"ס

גמ' אפילו שכירו ואפילו לקטו נותן עירובו ודיו. ע"י לקמן דף ע"א חוספי ד"ה יורג דמי ציטלו. ולקמן דף ע"א תוס' ד"ה ומודין: שם אמר ליה הדרי בי. צ"מ דף סה ע"א: שם שיכור אל תפלה ע"י צרכות דף לא ע"א: תוס' ד"ה בביתו: דבהריא אמר לעיל דף טו ע"ב:

מוסף רש"י

שתה רביעית יין אל יורה. כדבבתי ויקרא * יין ושכר אל תשת, וסמך ליה להבדיל ולהורג, דמשמע לענין הוראה נמי לא תשתה (נודד דכח). שמועה זו נאה. אשנטי, וזו אינה נאה. לא אשנטי, וטעם מקרא שאין זנות במקרא מלא אלא זה צלצל (בבבית טו ג).

מוסף תוספות

א. שיבטל השכן רשות ביתו אל החתן. ריש"א. ב. דנבבתי הוא מחזיק, אם בביתו של חתן הוי אין לו בה כלום, ואם בביתו, הוי לא ביטל להם ביתו שלא יוכל לו לטלטל בתוכו, שהרי אף חמשה השרויים בחצר שביטלו רשותם לגבי חד אינם אסורים לטלטל בחצר, ואין אסורים אלא שלא להוציא ולהכניס מבתיהם חצר אבל לטלטל בחצר מחתנין. ט. ויהיה הדוק לערב כדי שיהיה הכל מותר. טז. ד. דעתה הוא מחזיק ברשותו. שיבטל: מוס' הא"ס. ה. התפילה מי בעי צילתה, אדרבה מתוך אימה

1. האלמא ס"ל דרביעית יין מבלבל הדעת וצריך להפיג אותו. ריש"א. 2. ונא ד[ק]אמר הכא לא מעליא הא שמעתא וכו', דרב נחמן קים ליה דשמואל בכל שותה רביעית אפילו ממוזג קאמר. טס.

יב א ב מ"י פ"א מה' י
 יבא חמס מקדס הלכה ה
 (ו"פ) מהלכות תפלה
 הלכה ז) סמג ע"ש ז
 ולאין ס' טו"ש"ע א"ח סימן
 ט"ז ע"ש ז:
 ב ג טו"ש"ע א"ח סי' קפ
 ע"ש ז:
 כד ד מ"י פ"ד מהלכות
 תמן ומנה הלכה ז
 סמג ע"ש נט טו"ש"ע א"ח
 סימן תמ"ח ע"ש ז:
 כב ה טו"ש"ע א"ח סי'
 כח ע"ש ז:
 כג ו מ"י פ"ו מהלכות
 שבוטות הלכה ו סמג
 לאין ל"ח טו"ש"ע א"ח ע"ש
 ע"ש ז:
 כד ז מ"י ע"ש הלכה י
 טו"ש"ע ע"ש ע"ש ז:
 כה ח מ"י פ"ג מה' מל'
 נדרים הלכה כה
 טו"ש"ע א"ח סי' רג ע"ש א"ח

שבוין רבן גמליאל ברוח הקדש. אע"פ שהיה סס זה רגיל באומות כדלמרינן בפרק שני דמכות (דף ק"ז ע"ב) ממנ אמרין שסס נקיב מבגאי גור מכל מקום חשיב ליה כוונה צרות הקדש והיה לסקוף יצמות (דף קכ"ב) שמי כך קורין אותי בעירי לא שכוון אותו האיש צרות הקדש שלא קראו אריה חלל על סס כחו:

שהולך בין אחר רוב עוברי דרכים. כדפירש בנזקטרכס מדלל שרי ליה לר' אלעאי למכליניהו לדחוקיניהו צחוקת פתן של נכרים שרוב עוברי דרכים נכרים הם דלס היינו תולין בשל ישראל היה מותר אף על פי שאמר הפסחם היה בנמון דבישראל יס לומר דלמר הפסח נעשה:

ולמדנו שהמצוה ש"ע עבוי"ם אחר הפסח מותר בהנאה. מדתנו לעבוי"ם דליכא טובת הנאה דעבוי"ם כדפירש בנזקטרכס דלי ס"ל דלסור בהנאה היה לו לאסור מספק דשמא צפסח נעשה ואל"מ והיאך נתן ר"ג והא דריש ר"י בסוף פ"ק דע"ו (דף כ"ו) לא תמנע לא תתן להם מתנת חנם ואלע"ג דלעבוי"ם המכירו שרי חפילו לר"י דהא מוקמינן כר"י הווא דשולח אדם ירך לעבוי"ם צפסחים צפרק כל שעה (דף ק"ג ע"ב) ומניא צתוספתא [דע"ו פ"ג] דלס היה שכינו מותר מפני שהווא כמוכרו לו מ"מ הכא הווא אמרין שלא היה מכירו רבן גמליאל מעולם ויש לומר דשמא לא סבר לה ר"ג להא דר"י אי נמי כיון שהיה העבוי"ם מתלווה עמהן צדק שרי דחשיב כמוכרו לו והא דתינא בנזקטרכס (גיטין דף ס"א) מפרסנין עניי עבוי"ם עם עניי ישראל מפני דרכי שלום היה נמי שרי משום דרכי שלום:

פותחין בהרבה. פ"י בנזקטרכס צריך לחכס למנאז פתח לשאל שיהא לא פתחון פה לומר על דעת כן לא נדמתי ואלו הייתי יודע שכן לא הייתי נודר ונמנאל נדר נעקר מאליו אין פותחין אין צריך לפתוח לו צחרטה חלל החכס עוקר אע"פ שאינו מוצא לו טעם עקירה ר"ג סבר כמ"י פותחין לפיכך הולך י"שז הדעת לחשב חיזה פתח ימנאל לו ע"כ לשון הקונטרס וקסאי לר"ת דהא רב נחמן גופיה שמעינן ליה דהדיא צפרק ד' נדרים (דף כ"ב) דלמר הלכה פותחין צחרטה ומוקין לאחלי ישראל וצ"פ נערה המאורסה (סס דף ע"ו) נמי קאמר רב נחמן הלכה בשאלין לנדרים מעומד יחד וצ"ללה ופריך עלה מהא דר"ג וכתוב בכל הספרים ר"ג סבר אין פותחין צחרטה למיעקר נדרא זעינן וצ"ע לעיוני להכי יש צד רב נחמן סבר פותחין צחרטה ואלפי מעומד א"ל חלל שיש ספרים שהגיהו אפכא על פי פירוש הקונטרס דהכא צשמעתא ועוד דלמר צסוף חלו מותרין (סס

צעל נכסי אסוס. צעי למיעצד צהו מנאז דמילתא דמווהי צה אינשי נמי היא ושלטא צהו עינא צישא: אפילו כוונת צהו ספילין. נמי מיקיימי צדיה: מאי קראה. דעל ידי דעצד צהו מנאז מיקיימי צדיה דכתיב וידר ישראל וגו' והצרמתי לשון הקדש * ועל ידי כך נשמעה תפלתם ונפלו צידם: ושינה כל שבוה. או זו או זו: ניטפל לו רבי אלעאי. נתקרב חלל הנכרי: מבגאי שמי. כך שמי: אין מעצדין על האולנין. המנאל חולקין צדקך אינו רשאי לעצוד עליהן ולהניחן סס: שהולקין אחרי רוב עוברי דרכים. מדלל שרף ליה לר' אלעאי למכליניהו לדחוקיניהו צחוקת פתן של נכרים שרוב עוברי דרכים נכרים הם: שהחכס של נכרי. שאמר הפסח היה: מותר בהנאה. כגון הכא דליכא טובת הנאה לנכרי: לוא שעמו. לר' אלעאי: לפולחא של לור. מעלות הר צבוה: חלל יוסר מרביעיט ור'. וכיון דיין האיטלקי הווא ומשכר טפי הווא ליה כיוסר מרביעיט: רכוז שאני. דאין לו טורח הדרכ: לרמי צר חלל נמי. דלמר דרך מיל והכא תני שלש מילין לא מיקשי דרכוז שאני דאין לו טורח ולפיכך אין מפיגו כל כך: סנאי פ"א. צמסכס נדרים: פוסחין צחרטה. צריך לחכס למנאז פתח לשאל שיהא לו פתחון פה לומר לדעת כן לא נדמתי ואלו הייתי יודע שכן הווא לא הייתי נודר ונמנאל נדר נעקר מאליו: אין פוסחין. אין צריך לפתוח לו צחרטה חלל החכס עוקרו אע"פ שאינו מוצא לו טעם עקירה. רבן גמליאל סבר כמנאז דלמר פותחין לפיכך הולך י"שז הדעת לחשב חיזה פתח ימנאל לו: כל הצוטה. הנודר נדר: ראוי לדוקרו. דלמא לא מקיים ליה והיינו פתח דקאמר ליה חללו הייתי יודע שאסור לנדרו וצ"ע מיתה אמה עליו כלום היית נודר ואלמר ליה האך לא: חלל לשון חכמים מרפא. שמתירין לו נדרו: פסיסין אין מעצדין עליהן. חלל וטולין חותן דליכא למיתש לכשפים: ואפסיסין לא עצדן. כשפים: דסקן צאגריסו. פתימי לחס לעשות כשפים מדצרים אחרים והכי קאמר צביא צצביל פיתומי לחס שנותנים לכן צצכרן חיללתן חת שמי צתון עמי שהייתן עושות צהן כשפים לנציאי הצעל להטעות חת עמי: יוכלני

למאן דאמר 'פותחין בהרטה ואיכא למאן דאמר אין פותחין בהרטה (דאמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן מאי פתח ליה רבן גמליאל להווא גברא ^א יש בוטה במדקרות הרב ולשון חכמים מרפא ^ב כל הבוטה ראוי לדוקרו בחרב לא שלשון חכמים מרפא אמר מר ואין מעבירין על האוכלין אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחאי לא שנו אלא בדורות הראשונים שאין בנות ישראל פרוצות בכשפים אבל בדורות האחרונים שבנות ישראל פרוצות בכשפים מעבירין תנא שלימין מעבירין פתיתין אין מעבירין אמר רב אסי לרב אשי ואפתיתין לא עבדן והכתיב ^ג ותחללנה אותו אל עמי בשעלי שעורים ובפתותי לחם באגריהו אמר רב ששת משום רבי אלעזר בן עזריה יכול

בשלמא מחמירין עליו דלא פתחין ליה צחרטה משמע דאין פותחין היא חומרל ועוד אמר צריש ד' נדרים (דף כ"ב) לרב הונא סבר פותחין צחרטה מהווא דלמא לקמיה ואמר ליה לצך עלך ורצה צר צר חנה דלמר ליה להווא דלמא חלו חמו' צני אדם שייפסוק קסצר אין פותחין צחרטה מפרש ר"ת פותחין צחרטה היינו ששאלין אותו אם הוא שמתרט על מה שגדר שאומר לו כדו תהית או לצך עלך או צעית נדר (סס) ושרינן ליה צכ"י ^א ור"ג סבר אין פותחין לחמיר לו צחרטה לחוד שמתרט צו על מה שגדר חלל צריך למנאז פתח לנדרו ^ב כגון שאומר לו חלל צו עשרה צני אדם שייפסוק וכדפתח ר"ג להווא טיעעא ששאלין אותו אדעתא דהכי מדרת שאלין לטרות הרבה ולמשז צחיזה ענין ימנאל לו פתח לנדרו: ^ב ה' הבוטה ראוי לדוקרו בחרב. צפרק ד' נדרים (דף כ"ב) אמר דלא פתחין ליה צהא דמתוך יראה יאמר אדעתא דהא לא נדר אף על פי שמסקר ^א ועוד פסקין התם הלכה פותחין צחרטה:

בשלמא מחמירין עליו דלא פתחין ליה צחרטה משמע דאין פותחין היא חומרל ועוד אמר צריש ד' נדרים (דף כ"ב) לרב הונא סבר פותחין צחרטה מהווא דלמא לקמיה ואמר ליה לצך עלך ורצה צר צר חנה דלמר ליה להווא דלמא חלו חמו' צני אדם שייפסוק קסצר אין פותחין צחרטה מפרש ר"ת פותחין צחרטה היינו ששאלין אותו אם הוא שמתרט על מה שגדר שאומר לו כדו תהית או לצך עלך או צעית נדר (סס) ושרינן ליה צכ"י ^א ור"ג סבר אין פותחין לחמיר לו צחרטה לחוד שמתרט צו על מה שגדר חלל צריך למנאז פתח לנדרו ^ב כגון שאומר לו חלל צו עשרה צני אדם שייפסוק וכדפתח ר"ג להווא טיעעא ששאלין אותו אדעתא דהכי מדרת שאלין לטרות הרבה ולמשז צחיזה ענין ימנאל לו פתח לנדרו: ^ב ה' הבוטה ראוי לדוקרו בחרב. צפרק ד' נדרים (דף כ"ב) אמר דלא פתחין ליה צהא דמתוך יראה יאמר אדעתא דהא לא נדר אף על פי שמסקר ^א ועוד פסקין התם הלכה פותחין צחרטה:

(א) טעמין ח: סהדרינן כ: ע"ש ש"ל רב אחא, (ב) (מוספתא פסחים פ"ב [ה'ע"ו] וימי צירושמי ע"ו פ"א הלכה ט ויזקרא רבה סוף פ' צחוקות, (ג) [צ"מ כ"ג], (ד) פסחים כח, (ה) נדרים ע"ו: (ו) [ע"ש ע"ש], (ז) ע"ש כ"ב.

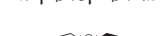

תורה אור השלם
 1. וידר ישראל נדר ליי ויאמר אם נתן תתן את קצת הזה כבוד ויחזיקמתי את צריהם:

במדבר כא ב
 2. יש בוטה במדקרות קרב ולשון חכמים מרפא: משלי יב יח
 3. ותחללנה אתי אל עמי בשעלי שעורים ובפתותי לחם לזהמת נפשות אשר לא תמנענה ודחית נפשות אשר לא תחזיקנה בבזבובים לעמי שמעי קוב: יחזקאל יג יט

גליון הש"ס
 גמרא ולדמינו שיבור אל יורה. עין צנסהדרינן דף מ"ג ע"א מוספתא ד"ה והעוקבים: רש"י ד"ה מאי קראה רבי? ועי"ב צצמיקה תפלתה. עין חולין דף כ"ג ע"ב מוספתא ד"ה חלל חמך. ועין תשובת מהר"ם פלדוואה ס"ס ע"ב: בעין משפ"ב אות ג' מושיע"י א"ח סימן קפ. למא שס מהו והואה צמ"א סי' קע"א ס"א פ:

מוסף רש"י
 שאין מעבירין על האוכלין. לאו לשון נדרים הווא חלל כמו (ומנאז) חלל מעבירין על המנאז (ב"ב כ"ב) ממתן והלך לו (ר"ה ז"ל).

מוסף תוספות
 א. [א]אם כפירושו, רב נחמן דאמר מפירין נדרים בין מהלך בין עומד בין רכוב סבירא ליה אין פותחין בהרטה. רמב"א. ב. [אפי"ן] אינו מוצא סם עצמו שום ענין שאילו היה נותן אל לבו מתחלה שלא היה נודר, אלא שהוא אמר כעשוי מתוך הכעס או מפני מהירות נדרתי ועכשיו אני מתחרט על שנדרתי מעולם. ר"ן נדרים ס"א: ד"ה אין אמר [ש]הנודר אמר שאפילו בתחלה כשנדר אילו היה נותן אל לבו אותו פתח לא היה נודר, ונמצא נודר בטעות. ס"ד. ט. שמה מתוך חומרי העבירה, אע"פ שאינו מתחרט, מתוך שהוא מבוויש ישקר לומר שהוא מתחרט. ס.

א. [א]אם כפירושו, רב נחמן דאמר מפירין נדרים בין מהלך בין עומד בין רכוב סבירא ליה אין פותחין בהרטה. רמב"א. ב. [אפי"ן] אינו מוצא סם עצמו שום ענין שאילו היה נותן אל לבו מתחלה שלא היה נודר, אלא שהוא אמר כעשוי מתוך הכעס או מפני מהירות נדרתי ועכשיו אני מתחרט על שנדרתי מעולם. ר"ן נדרים ס"א: ד"ה אין אמר [ש]הנודר אמר שאפילו בתחלה כשנדר אילו היה נותן אל לבו אותו פתח לא היה נודר, ונמצא נודר בטעות. ס"ד. ט. שמה מתוך חומרי העבירה, אע"פ שאינו מתחרט, מתוך שהוא מבוויש ישקר לומר שהוא מתחרט. ס.

היו שם חמשה שכירו וחמשה לקיטו מהו